

Сряда, 11 март 2009 г.

Предизвикателства, свързани с доставките на петрол

P6_TA(2009)0118

Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2009 г. относно възможни решения в отговор на предизвикателствата, свързани с доставките на петрол (2008/2212(INI))

(2010/С 87 Е/13)

Европейският парламент,

- като взе предвид Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“ (СОМ(2007)0001),
- като взе предвид Съобщението на Комисията от 13 юни 2008 г., озаглавено „Да посрещнем предизвикателството на по-високите цени на петрола“ (СОМ(2008)0384),
- като взе предвид Директива 73/238/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. относно мерките за намаляване на последиците от затрудненията при доставката на суров нефт и нефтопродукти ⁽¹⁾,
- като взе предвид Решение 77/706/ЕИО на Съвета от 7 ноември 1977 г. относно поставяне на цели, валидни за Общността, за намаляване на потреблението на първични енергийни източници в случай на затруднения при доставянето на нефт и нефтопродукти ⁽²⁾,
- като взе предвид Директива 2006/67/ЕО на Съвета от 24 юли 2006 г. относно налагането на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров петрол и/или петролни продукти ⁽³⁾,
- като взе предвид предложението на Комисията от 13 ноември 2008 г. за директива на Съвета относно налагането на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров петрол и/или петролни продукти (СОМ(2008)0775),
- като взе предвид Съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Втори преглед на енергийната стратегия във връзка с плана за действие на ЕС за сигурност на енергийните доставки и солидарност“ (СОМ(2008)0781),
- като взе предвид Зелената книга от 12 ноември 2008 г., озаглавена „За сигурна, устойчива и конкурентоспособна европейска енергийна мрежа“ (СОМ(2008)0782),
- като взе предвид своята резолюция от 15 февруари 2007 г. относно макроикономическото въздействие на увеличаването на цената на енергията ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 29 септември 2005 г. във връзка със зависимостта от петрола ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 юни 2008 г. относно кризата в сектора на рибарството, причинена от повишаващите се цени на горивата ⁽⁶⁾,
- като взе предвид заключенията на Председателството във връзка със сигурността на енергийните доставки от Европейския съвет на 15 и 16 октомври 2008 г.,

⁽¹⁾ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 292, 16.11.1977 г., стр. 9.

⁽³⁾ ОВ L 217, 8.8.2006 г., стр. 8.

⁽⁴⁾ ОВ С 287 Е, 29.11.2007 г., стр. 548.

⁽⁵⁾ ОВ С 227 Е, 21.9.2006 г., стр. 580.

⁽⁶⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0308.

Сряда, 11 март 2009 г.

- като взе предвид заключенията на Председателството от Европейския съвет на 19 и 20 юни 2008 г. във връзка с въздействието на високите цени на храните и петрола върху отделните политики,
 - като взе предвид „World Energy Outlook 2008“ на Международната агенция по енергетика (МАЕ),
 - като взе предвид проучвателното становище на Европейския икономически и социален комитет от 14 януари 2009 г. във връзка с възможните решения в отговор на предизвикателствата, свързани с доставките на петрол ⁽¹⁾,
 - като взе предвид член 45 от своя Правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика, както и становищата на комисията по външни работи, комисията по икономически и парични въпроси и комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (А6-0035/2009),
- А. като има предвид, че за гарантиране на сигурността на енергийните доставки през следващите десетилетия на европейско равнище ще се отделя все по-голямо внимание на разнообразяването на маршрутите и средствата за енергийни доставки, икономии на енергия и енергийната ефективност;
- Б. като има предвид, че става все по-належащо да се разработи последователна и всеобхватна енергийна политика на Общността, с цел да се гарантира сигурност на доставките при повишаващата се зависимост на Европейския съюз от вноса;
- В. като има предвид, че петролът е все пак изчерпаем ресурс;
- Г. като има предвид, че добивът на петрол на Европейския съюз и Норвегия през 2007 г. все още допринесе с повече от 30 % за задоволяване на търсенето на вътрешния пазар;
- Д. като има предвид, че в много страни по света понастоящем не може да се осигури пълен достъп до много и лесно добивани петролни ресурси поради мерки в областта на околната среда или в контекста на управлението на ресурсите, и че разходите за добив на петрол са се увеличили двойно от 2005 г. насам поради общото увеличение на разходите за суровини и оборудване;
- Е. като има предвид, че световното търсене на петрол по изчисления на „United States Energy Information Administration“ през 2030 г. ще се увеличи с повече от една трета спрямо нивото през 2006 г., търсенето в Европейския съюз през периода 2005 - 2030 г. ще се увеличава годишно със средно 0,25 %, основно поради нарасналото търсене в транспортния сектор, и по този начин делът на петрола в търсенето на първични енергийни източници през 2030 г. ще бъде 35 % в Европейския съюз;
- Ж. като има предвид, че зависимостта на Европейския съюз от внос на петрол ще се увеличи, достигайки 95 % през 2030 г., като същевременно конвенционалните петролни запаси все повече ще се концентрират в държавите от стратегическата елипса и нарастващата конкуренция по отношение на търсенето би могла да породи несигурност на доставките;
- З. като има предвид, че в дългосрочен план се очаква увеличаване на цените на петрола;
- И. като има предвид, че растящата инфлация, предизвикана от покачването на цените на петрола и на основни стоки, подкопава покупателната способност;
- Й. като има предвид, че ценовите колебания през 2008 г. не се дължат единствено на съотношението между търсене и предлагане в съответния момент и че се отразяват отрицателно върху икономиката;

⁽¹⁾ ОВ С 182, 4.8.2009 г., стр. 60.

Сряда, 11 март 2009 г.

К. като има предвид, че развитието на нови инвестиционни инструменти на пазара на петрола и на други основни стоки увеличи нестабилността на цените на тези стоки; и като има предвид необходимостта да се осигури по-голяма прозрачност на енергийните пазари;

1. Отбелязва факта, че въпросът за сигурността на енергийните доставки отново е станал от централно значение в горепосоченото съобщение на Комисията относно втория преглед на енергийната стратегия; въпреки това изразява съжаление, че Комисията не е извлякла поука от икономическата криза, която показва, че само пълна промяна в енергийната политика на Европейския съюз ще доведе до решение на проблемите по отношение на сигурността на доставките, солидарността между държавите-членки, социалната сфера, икономиката и околната среда; освен това изразява съжаление за липсата на ясен ангажимент за едно по-нататъшно развитие в енергийната политика и структура;

2. Подчертава изрично, че наред с краткосрочните мерки за осигуряване на доставките трябва да се вземат и дългосрочни мерки;

3. Призовава Комисията, при изготвяне на законодателните предложения, да анализира в по-голяма степен също така и непрякото въздействие на предложените мерки относно сигурността на доставките и разходите;

Използване на наличните ресурси

4. Отбелязва, че според различни оценки и в бъдеще ще може да се добива достатъчно петрол за посрещане на търсенето, даже и новите методи за добив вероятно ще доведат до по-високи цени на петрола; отбелязва, че това от своя страна ще стимулира енергийната ефективност и ще насърчи алтернативните горива като биогоривата от второ поколение и водород, както и използването на електромобили; отбелязва също така, че трябва да бъдат подобрени условията за инвестиции и подчертава още в тази връзка, че устойчивото търсене на петрол все повече доближава предела на капацитета на доставките;

5. Посочва несигурността кога и в какви измерения ще се стигне до несъответствие между нарастващото търсене и намаляващото предлагане; изразява загриженост, че тази несигурност все повече ще намира израз в нарастващи колебания на цените на петрола; по тази причина изразява убеждението си, че следва решително да се прилагат всички мерки, които могат да доведат до намаляване на търсенето на петрол;

6. Подкрепя предложението на Комисията за предприемане, при необходимост, на краткосрочни мерки за смекчаване на бъдещи увеличения на цената на петрола; призовава държавите-членки да предоставят финансова подкрепа за инвестиции в алтернативни източници на енергия, като например възобновяеми източници на енергия, и да отдадат предимство на мерките за осведомяване на потребителите, които насърчават закупуването на енергийно ефективни стоки и услуги с цел свеждане до минимум на дългосрочните разходи, както и за смекчаване на едно бъдещо намаляване на доставките на петрол;

7. Изисква увеличаване на усилията за използването на неконвенционалните петролни ресурси за търговски цели и по този начин да се даде принос към диверсификация, при условие че бъдат разработени екологосъобразни технологии за добив и след това бъдат използвани; подчертава, че единствено подход, основан на целия жизнен цикъл във връзка с емисиите на парникови газове от горива, пускани на пазара на ЕС – подход, въведен в предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на емисиите на газове от употребата на горива за пътен транспорт и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕИО (СОМ(2007)0018) – ще даде реален стимул на петролната индустрия да намали въздействието си върху климата, като подобри производствените си процеси;

8. Смята, че използването на петрол и на други източници на енергия, водещи до високи въглеродни емисии, следва да бъде намалено, както чрез увеличаване на енергийната ефективност, така и чрез преминаване към по-неутрални от гледна точка на въглерода решения, като например ядрената енергия и енергията от възобновяеми източници;

9. Счита, че добивът от наличните запаси във все по-голяма степен е изложен на влиянието на политически фактори, сред които политическа нестабилност, недостатъчна правна защита, но също така и мерки в областта на околната среда и управление на ресурсите; затова приканва Комисията да засили диалога със страните-производителки на петрол, на всички нива и да потърси прагматични решения от взаимен интерес за отстраняване на конфликтите;

Сряда, 11 март 2009 г.

10. Призовава Комисията, като води диалог с петролните концерни и държавите-производителки, да търси начини за запазване на инвестициите въпреки колебанията в цените и печалбите;
11. Очаква нефтодобивните дружества да реинвестират значителните си печалби напоследък в проучването и разработването на нови залежи на петрол и в насърчаването на енергоспестяващи технологии и изследването на алтернативите на петрола (особено в областта на транспорта);
12. Призовава за по-динамични отношения между Европейския съюз и страните производителки на петрол, които да включват желание и от двете страни не само за вземане, но и за даване, и да имат за цел установяването на по-стабилна и спокойна среда за предлагането и определянето на цените на петрола, което би било в интерес на всички заинтересовани страни и на световната икономика като цяло;
13. Приветства инициативата на Комисията за водене на глобален политически диалог под формата на среща на високо равнище между държавите потребители и държавите производителки на петрол с цел постигане на справедливо равновесие между търсене и предлагане на петролния пазар и предотвратяване на изкуственото поддържане на високо равнище на цените на петрола от държавите производителки на петрол;

Прозрачност на пазара и ценообразуване

14. Изразява загриженост за нарастващите колебания на цените на петрола, които проличаха особено силно през 2008 г. и се отразяват отрицателно върху цялата икономика на ЕС и върху потребителите в Европейския съюз;
15. Поддържа становището, че колебанията в цената на петрола отразяват повишеното му търсене, прогресивното изчерпване на запасите от петрол, промените в демографските тенденции и тенденциите в урбанизацията, особено в бързо развиващите се икономики, където увеличението на средния доход води до повишаване на търсенето, спекулацията на стоковите пазари и глобалните икономически цикли; подчертава също така, че в резултат на обезценяването на долара петролът и други стоки все повече се използват за диверсификация на портфейлите;
16. Изразява своята загриженост относно нестабилността на цените на петрола както и от нейното въздействие върху икономическата и финансовата стабилност; признавайки ползите от активните пазари на петрол и други енергийни продукти, настоятелно призовава Комисията и държавите-членки да гарантират възможно най-висока степен на прозрачност на енергийните пазари;
17. Признава, че тези ценови колебания ще навредят и на икономиките на страните-износителки на петрол, поради което стабилизирането на цените на петрола е от взаимен интерес;
18. Приветства съобщението на Комисията от 13 юни 2008 г. относно справяне с предизвикателството на по-високите цени на петрола и повтаря изразената от нея загриженост относно нестабилността на цените на петрола и неговите отрицателни последици за инфлацията, конкурентоспособността, търговията и икономическия растеж;
19. Вижда основната причина за увеличаването на цените на петрола през последните осем години в силното нарастване на търсенето, което доведе до дефицити при добива, транспортирането и рафинирането на петрол и до твърде високи непредвидени печалби в полза на малко на брой големи петролни олигополи; признава, че значително нарасналите цени на суровините и спекулативните сделки на финансовите пазари са ускорили развитието на цените на петрола;
20. Подчертава необходимостта от отдаване на предимство на наблюдението на конкуренцията при преработката и продажбата на петрол и петролни продукти и от повишаване на прозрачността на данните за търговските петролни запаси;
21. Смята за абсолютно необходимо повишаването на прозрачността на пазара с цел стабилизиране на цената на петрола; приканва Комисията да представи пред Парламента и пред Съвета предложения в тази връзка; посочва, че трябва да се увеличи прозрачността също и в страните-производителки на петрол, както и че обемът на добива и равнището на запасите трябва също така да се публикуват по прозрачен начин; призовава Комисията и държавите-членки да полагат усилия в посока по-голяма прозрачност в рамките на техния диалог със страните-производителки на петрол;

Сряда, 11 март 2009 г.

22. В тази връзка приветства предложеното за проучване относно ползите и разходите във връзка със седмичното публикуване на нивото на запасите от петрол на склад; призовава Комисията да включи резултатите от проучването в своите бъдещи законодателни предположения; същевременно подчертава, че в това отношение трябва да се постигне прозрачност в световен мащаб;

23. Посочва, че различните технически спецификации на петролните продукти в основните страни купувачи водят до фрагментиране на пазара, което в случай на спиране на доставките може да окаже силно въздействие върху повишаването на цените; приканва Комисията да представи предложения как да бъдат отстранени подобни ограничения на достъпа до пазара;

24. Счита, че деблокирането на стратегическите резерви има за цел да покрие физическите дефицити поради спрени доставки; затова и по причини, свързани с устойчивата бюджетна политика, отхвърля всички опити за противодействие на колебанията в цените на петрола чрез ползване на тези резерви;

25. Подчертава значението на това да се работи активно, за да станат достъпни новите алтернативни видове енергия за малките предприятия, с цел те да станат по-малко зависими от колебанията в цената на петрола; признава значението на малките и средни предприятия за производството на биогорива и на други видове възобновяема енергия; изразява загриженост относно техническите и регулаторни бариери, които все още съществуват при производството и предлагането на пазара на тези продукти, и призовава Комисията да полага усилия за улесняване на пазарния достъп за тези горива;

26. Подчертава, че една ефективна система за търговия с емисии, както и приемането на широк набор от други мерки, свързани с икономия на енергия, следва да бъдат важни инструменти за стимулиране създаването на широкообхватен, авангарден пазар за енергийно ефективни технологии и продукти; също така подчертава значението на прилагането на принципа „замърсителят плаща“; припомня, че колкото повече са страните, които въведат подобни политики, толкова по-ограничено ще бъде въздействието върху секторната конкурентоспособност на тези политики;

Инвестиции в производството и преработката на петрол

27. Отбелязва, че по данни на МАЕ за гарантиране на сигурността на доставките до 2020 г. са необходими годишни инвестиции в размер на 350 млрд. щатски долара в петролната промишленост, приканва Комисията и държавите-членки да предвидят инвестиционни стимули в съответните си политики, в частност на територията на Европейския съюз; при това подчертава ролята на сигурността в дългосрочните инвестиции; но въпреки това отказва да приеме обществените средства за заместител на частните инвестиции и частния капитал;

28. Изразява загриженост за въздействието на настоящата кредитна криза върху възможностите за инвестиции от страна на петролната промишленост и приканва Комисията и държавите-членки към тясно координиране на усилията за преодоляване на кризата;

29. Приветства приноса на нарастващото използване на биогорива в транспортния сектор за повишаване на сигурността на доставките; установява, че по този начин ще се постигне консолидация и реструктуриране в нефтопреработващата промишленост; също така посочва, че в транспортния сектор трябва да бъдат предприети допълнителни мерки за свеждане до минимум на търсенето на петрол;

30. Приканва държавите-членки и операторите, въпреки тези обстоятелства, да осигурят в Европейския съюз да има достатъчно налични резерви с цел преодоляване на дефицити, например вследствие природни бедствия;

31. Призовава държавите-членки, Комисията и петролните дружества да осигуряват съответно обучение за специалистите, които са необходими за научните изследвания на петролните запаси и за добива на петрол;

Транспортни маршрути

32. Приветства постигнатите успехи в рамките на програмата INOGATE по отношение на мерките за укрепване на доверието; приканва Комисията да разработи стратегия за подпомагане и по-добра координация на подобни проекти чрез съпътстващи мерки;

Сряда, 11 март 2009 г.

33. Посочва ключовото значение на добросъседските отношения между транзитните държави, както и между тях и съседните им държави и възлага на държавите-членки и на Комисията да полагат по-интензивни усилия в тази насока;
34. Отбелязва, че петролопроводите са изключени от трансевропейските енергийни мрежи (ТЕМ-Е), и призовава държавите-членки и Комисията да разгледат въпроса за включване на петролната инфраструктура в ТЕМ-Е с оглед на бъдещи развития, по-специално намаляване на вътрешното производство и едновременно повишаване на зависимостта от внос и нуждата от нов транспортен капацитет;
35. Призовава Комисията и държавите-членки да полагат усилия в посока стабилизиране, по-специално в страните-производителки на петрол, които са изправени пред опасността от политическа нестабилност, в рамките на общата външна и търговска политика и политика на сигурност, тъй като стабилността изгражда основата за инвестиции и благоденствие;
36. Подчертава, че проектите за нова петролна инфраструктура като тръбопроводите Одеса-Гданск и Констанца-Триест следва да запазят статута си на проекти с първостепенна важност от европейски интерес;
37. Изразява загриженост от нарастващото пиратство, което застрашава международното корабоплаване и по този начин транспорта на петрол и приветства съвместното действие на Съвета ⁽¹⁾ по този въпрос;
38. Изразява, освен това, загриженост поради заплахата за транспортните пътища и стратегическата инфраструктура, произтичаща от тероризма, и приканва Комисията и държавите-членки да засилят диалога с основните действащи фактори в тази сфера;

Транспорт и сгради

39. Посочва потенциала за икономия на енергия в сградния сектор, чрез който би могло да се намали търсенето на изкопаеми източници на енергия, като петрол и газ, и приветства настоящите усилия на Комисията и държавите-членки за още по-добро използване на този потенциал;
40. Приветства усилията на Европейския съюз за разнообразяване на енергийните източници в транспортния сектор; отдава предпочитания на пазарните принципи при внедряването на нови технологии; признава, че цената е най-добрият индикатор за конкурентоспособността на новите технологии; въпреки това изразява съжаление за липсата на амбиции относно възможностите за енергийно-ефективни, по-добре конструирани и по-леки превозни средства;
41. Изразява съмнение по отношение на средно- и дългосрочната пригодност на биогоривата от първо поколение като заместител на петрола; изисква повече усилия при изследването на синтетични горива;
42. Изразява убеденост, че нарастващото потребление на петрол в транспортния сектор може да се намали в средно- и дългосрочен план само когато ЕС и държавите-членки също вземат допълнителни мерки по отношение на транспорта и мобилността, които водят до преминаване към по-устойчиви видове транспорт, които консумират по-малко или не консумират никакъв петрол, като железопътен и воден транспорт, както и интермодални вериги за мобилност в градските райони (пешеходство, използване на велосипеди, обществена/колективна мобилност); в допълнение изразява убеждението, че е възможно постигането на значително спестяване на енергия посредством внедряването на съвременни системи за управление на транспорта, които спомагат за намаляване на закъсненията и отклоненията в сухопътния и въздушния транспорт и посредством увеличаване на усилията за стимулиране на екологосъобразна логистика;

Отношения със страни, в които нараства потреблението на петрол

43. Счита, че темите, свързани с енергийната политика, трябва да намерят по-голямо отражение във външните отношения на Европейския съюз със страните, в които силно нараства потреблението на петрол, и че Европейският съюз трябва да предприема действия, насочени към отмяна на държавните субсидии за петролни продукти;

⁽¹⁾ Съвместно действие 2008/851/ОВППС на Съвета от 10 ноември 2008 година относно военната операция на Европейския съюз, предназначена да допринесе за възпирането, предотвратяването и потушаването на пиратските действия и въоръжените грабежи край бреговете на Сомалия (ОВ L 301, 12.11.2008 г., стр. 33).

Сряда, 11 март 2009 г.

44. Приканва Комисията да включи в общата външна, търговска политика и политика на добросъседство мерки, които могат да допринесат за напредък в световен мащаб при прекъсване на връзката между икономическия растеж и потреблението на петрол;

45. Посочва по-специално, че в ЕС все още не са взети в достатъчна степен предвид и не са обсъдени геополитическите въздействия на промените в общите условия върху международната енергийна сигурност и последиците за бъдещата международна политика на управление; счита, че придържането към национални решения трябва да се замени с нови форми на тясно политическо и икономическо сътрудничество между ЕС, САЩ, Русия и Китай, които трябва да бъдат институционализирани в средносрочен план;

*

* *

46. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

Постигане на по-екологосъобразен транспорт и интернализация на външните разходи

P6_TA(2009)0119

Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2009 г. относно постигане на по-екологосъобразен транспорт и интернализация на външните разходи (2008/2240(INI))

(2010/C 87 E/14)

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2008 г. „Постигане на по-екологосъобразен транспорт“ (COM(2008)0433),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2008 г. „Стратегия за прилагане на интернализация на външните разходи“ (COM(2008)0435),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2008 г. „Мерки за намаляване на шума по отношение съществуващия железопътен парк“ (COM(2008)0432),
- като взе предвид своята резолюция от 12 юли 2007 г. „Нека Европа продължава да се движи — устойчива мобилност за нашия континент“⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 март 2008 г. относно устойчивата европейска транспортна политика, предвид европейските политики в областта на енергетиката и околната среда⁽²⁾,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по транспорт и туризъм (A6-0055/2009),

⁽¹⁾ ОВ С 175Е, 10.7.2008 г., стр. 556.

⁽²⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0087.